

HARBETH MONITOR 30.1

Goran Maler

Budući da sam se u zadnjih godinu, dvije gotovo isključivo bavio reprodukcijom glazbe putem računala i glazbenih servera, test zvučnika je stigao kao izvrsno osvježenje. K tome, to nisu bilo koji zvučnici, već Harbethi, koji su mojoj ranoj audio-filskoj fazi činili dio svetog BBC monitor trojstva, Spendor, Harbeth, Rogers.

Predmet našeg testa je zvučna kutija Monitor 30.1, druga po redu u prestižnoj liniji monitora za kućnu upotrebu, odmah iza perjanice Monitora 40.1, s kojim dijeli i većinu tehnologije. Predstavljen je na ovogodišnjem High-End audiosajmu u Münchenu kao dio obilježavanja 35 godina postojanja tvrtke Harbeth. Originalni Monitor 30 predstavljen je još 1997. godine kao zamjena za BBC LS5/9, što ga čini modelom koji je najduže u proizvodnji. U novom izdanju korištena je nova RADIAL2 srednjotonska/basovska jedinica, novi SEAS Excel visokotonac i redizajnirana skretnica.

Harberth Monitor 30.1

Zastupstvo: Audio San d.o.o., Zagreb

Cijena: 20.750 kn

Monitor 30.1 je dvosistemska zvučna kutija s bas-refleksnim otvorom smještenim sprijeda, dijagonalno iznad visokotonske jedinice. Frekvencijski odziv je 50-20.000 Hz, nominalna impedancija 6 ohma uz osjetljivost 85dB/W (stvarna je sigurno niža sudeći po količini struje koju su "vukli"). Dimenzije kutije su 46x28x285 cm uz masu od 14 kg. Predviđeno je da zvučna kutija stoji na stalcima tako da se visokotonac nalazi u razini uha. Ovo se pokazalo važnim jer u protivnom mogu zvučati zatvoreno. Kutije su optimizirane za slušanje udaljene od zidova sa zaštitnim mrežicama ostavljenim na mjestu. S prvim bih se složio dok su mi bolje zvučali bez mrežica, (užasno teško se skidaju), a i prava je šteta ne gledati stvarno lijepo i kvalitetno izvedenu kutiju. Na stražnjoj strani se nalazi par 4 mm pozlaćenih konektora (prijašnji model je imao *bi-wiring*) koji prihvaćaju sve vrste terminacija zvučničkih kabela. Moguće je izabrati između 5 različitih finiša, o čemu će ovisiti i konačna cijena zvučnika.

Monitor 30.1 se pokazao prilično jednostavnim što se tiče smještaja u prostoru. Držeći se preporuke odmaknuo sam ih oko 2 m od stražnjeg zida što se pokazalo odličnim za bas odziv. Nakon malo pomicanja naprijed-natrag najboljom se pokazala slušna pozicija nešto bliže zvučnicima nego što sam navikao (monitorsko nasljeđe). Lagano zakretanje prema unutra također uz malo eksperimentiranja je uspostavilo optimalan odnos između širine i volumena zvučne slike. Na početku slušanja sam zvučnike postavio direktno na stalak. To je bila greška jer su zvučali vrlo kutijasto. Budući da stalak s gornje strane nema šiljke malo BluTacka je učinilo svoje i nestalo je tog kutijastog prizvuka. Izbor pojačala također nije kompliciran ukoliko im ponudimo stabilnih 50-ak W iako proizvođač navodi da je i 25 W dovoljno.

Slušanje

Kada god bih na nekom audio sajmu slušao Harbeth zvučnike uvijek su privlačili nenametljivom, toplom, zaokruženom prezentacijom. Monitor 30.1 sigurno nije zvučnik koji prati današnje trendove u zvučničkom dizajnu. Nema egzotičnih materijala, mega konstrukcije, svemirskih damping materijala i drugih čuda. Umjesto toga, medijapan tankih stijenki, klasičan oblik, malo damping materijala ili pregrada unutar kutije. Čak i kada kucnete po kutiji, ona će vam odgovoriti. Monitor 30.1 je odlično izbalansiran zvučnik. U ničemu ne pretjeruje, a sve što daje, uklopljeno je u vrlo muzikalnu cjelinu. Upravo ujednačen frekvencijski odziv, koji ne izvlači život iz glazbe, koji je ne pretvara u sivilo, tajna je uspjeha ovog zvučnika.

Budući da sâm Alan Shaw na prvo mjesto stavlja reprodukciju ljudskog glasa, krenimo od toga. The Persuasions i njihov album "A Cappella Dreams" čini se pravom mjerom. U 40+ godina karijere i putovanja autobusom na turneje članovi grupe su vrijeme kratili pjevajući *a capella* svoje stare favorite u vlastitom aranžmanu. Konačno su odlučili to sakupiti i snimiti. Kada to slušate, kao da se s njima vozite u busu. Kroz 30.1 ekipa iz busa sjedi s vama u slušaonici. Kakva tonska ispravnost, rezolucija! Čuje se i najfinije titranje glasnica. Nema ni traga nazalnosti, glasovi zvuče potpuno prirodno, bas ima rezonantnu dubinu, bariton baršunastu mekoću. U višeglasnim dionicama, iako je bilo teško odrediti gdje tko stoji, svaki glas je bio izdvojen, a ipak tečno uklopljen u cjelinu. Diana Krall se na zadnjem albumu "Glad Rag Doll" konačno odmaknula od svojeg uobičajenog izričaja pod obilnim utjecajem supruge Elvise Costella. Na albumu se nalaze *jazz* i vodvilj pjesme iz 1920-ih i '30-ih.

Ovaj puta u vokalu nema one hladnoće i distance koji su postali njen zaštitni znak. 30.1 su to odmah prepoznali i veselo prenijeli u slušaonicu. Na naslovnoj kompoziciji jedina pratnja vokalu je Marc Ribot na akustičnoj gitari. Gitara je zvučala kristalno čisto, melodiozno s naglaskom na žičani dio instrumenta kao kontrast srčanom vokalu. Monitor 30.1 će bez problema otkriti loše snimke ali i lošije izvedbe. Violinistica Sarah Chang u izvedbi Bruhovich i Brahmsovih violinskih koncerata zvuči tehnički savršeno ali potpuno hladno, što i nije poželjan atribut kada svirate toplu lirikom nabijenu glazbu. Nasuprot tome, izvedba Šostakovičevog i Prokofijevog violinskih koncerata ponovo sa Sarah Chang i Berlinskim filharmoničarima je sjajna, ali je snimka katastrofalna. Živa snimka je sakupljena s više raznih koncerata (srećom iz iste dvorane), pa su prisutne razlike u glasnoći, izbačeni su prerani aplauzi i kašljanje publike, što je bilo vrlo čujno i čudno. Sposobnost Monitora 30.1 da nas prenesu u originalan prostor gdje je snimka načinjena je odlična. Bez problema se razlikuju koncertne dvorane, jazz klubovi ili kavernozne sakralne građevine. Zvučna slika je prozirna, široka i vrlo duboka, s dobrom separacijom glazbenika i instrumenata. Ugasite li svjetlo, Monitor 30.1 će se potpuno izgubiti u prostoru. Monitor 30.1 se pokazao kao vrlo univerzalan zvučnik. Koju god vrstu glazbe slušali, neće razočarati. Svi akustični instrumenti zvuče tonski ispravno, bez izobličenja, uz realno prenesenu teksturu zvuka. Puhaći instrumenti kao truba Enrica Rave su ispravno obojeni, zvuče spontano i živo nikad mehanički. Slušanje glazbe kroz 30.1 nikad ne prestaje biti užitak, nema traga slušačkom zamoru. Bez problema možete drijemati cijelo poslije podne bez straha da će vas neki visoki ton probuditi. Težina i dubina bas područja je dobra, primjerna zvučniku ove veličine. Ne treba očekivati da će vas salve

timpana u Rahmanjinovim simfonijskim plesovima izbaciti sa fotelje. Daleko važnije je da bas područje pokazuje mikrodinamiku, da se čuje kretanje prstiju po žicama kontrabasa, da bas bubanj ne zvuči zagušeno. Monitor 30.1 lijepo reproducira dinamičke kontraste u glazbi posebno slušajući klasičnu glazbu. Mahlerova "Četvrta simfonija" zvuči puno, uz jasno distanciranje lirskih od dramatičnih dionica. Jedino što ne treba očekivati od 30.1 je (pre)glasna reprodukcija velikih simfonijskih djela. U mojoj slušaonici, koja je prevelika za ovaj zvučnik, točno je postojao trenutak kada bi nestala sva ljepota reprodukcije ovog sjajnog zvučnika. Jednostavno, ovdje je veličina važna, zvučničke jedinice bi se u tim trenucima našle u graničnom području. Čim bih utišao, sve je opet sjelo na mjesto. U manjim slušaonicama tog problema sigurno neće biti.

Zaključak

Harbeth Monitor 30.1 je zvučnička kutija uz koju se lako živi i ne gleda u natrag. Za razliku od mnogih zvučnika koji su odlični u jednom području, a lošiji u drugom, 30.1 je vrlo dobar u mnogim stvarima, bez većih zamjerki, pogotovo ako uzmemo obzir njegove gabarite i poslušamo ga u slušaonici primjerene veličine. Monitor 30.1 nije samo zvučno čist već uspijeva prenijeti tok, dinamičke odnose, prisutnost, muzikalnost, dramu, sve ono što razlikuje glazbu od zvuka ili dobar audiouređaj od lošeg. Želite li da zvuči malo više "vintage", uparite ga s nekim dobrim cjevašem, želite li moderniji zvuk, odaberite tranzistore i idućih petnaestak godina, dok g. Shaw ne konstruira 30.2, uživajte u glazbi.